

Oplysningskrav

Danske Andelskassers Bank A/S har fokus på risikostyring. Banken har valgt at offentliggøre en selvstændig risikorapport som supplement til risikoafsnittet i bankens halvårsrapport for 2011. Endvidere er der i Basel II direktivet krav om, at Banken skal offentliggøre en lang række af oplysninger jævnfør Kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 20 - søjle 3 oplysninger. Formålet med disse oplysningsforpligtelser er at øge gennemsigtigheden, skærpe markedsdisciplinen og dermed sætte investorer og kreditvurderingsbureauer bedre i stand til at vurdere pengeinstitutternes risikoprofil og kapitalbehov.

Oplysningerne i denne risikorapport knytter sig til halvåret 2011, medmindre andet er anført.

Revision

Der er ikke revisionskrav for søjle 3 oplysningerne. Oplysningerne i denne risikorapport er ikke revideret af Bankens interne eller eksterne revision.

Søjle 3 oplysningerne

Søjle 3 oplysningerne er inddelt i 5 grupper, som vedrører

1. Risikostyrings- og risikopolitik
2. Basiskapitalen
3. Kreditrisiko
4. Markedsrisiko
5. Operationel risiko

Målsætninger og risikopolitikker

Overordnet risikostyring

Danske Andelskassers Bank A/S er eksponeret overfor forskellige typer af risici. Banken betragter de følgende risikotyper som de vigtigste:

Kreditrisiko er risikoen for at tab opstår fordi modparter misligholder deres betalingsforpligtelser.

Markedsrisiko er risikoen for tab som følge af, at markedsværdien af Bankens aktiver og forpligtelser ændrer sig som følge af at markedsforskeligheder ændrer sig.

Likviditetsrisiko er risikoen for at Banken får tab på grund af utilstrækkelige likvide midler hvilket bevirker, at betalingsforpligtelser ikke kan honoreres med de normale likviditetsreserver.

Operationel risiko er risikoen for at Banken lider tab som følge af utilstrækkelige ressourcer eller fordi der er fejl i interne procedurer samt risikoen for at menneskelige eller systemmæssige fejl opstår.

Forretningsrisiko er risikoen for tab, som følge af, at der sker ændringer i eksterne forhold eller begivenheder, som skader Bankens image eller indtjening.

Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og principper for risiko- og kapitalstyring i form af § 70-instruksen til direktionen, og der udarbejdes løbende rapportering om udvikling i risici og graden af udnyttelsen af de tildelte rammer. Direktionen delegerer dele af beføjelserne i instruksen videre til de relevante afdelingsledere i deres instrukser.

Konkret har direktionen udarbejdet instruks til følgende:

Chefen for Forretningssupport og Kreditdirektøren.

Bankens arbejde reguleres overordnet af § 71 stk. 1, nr. 1-8 i Lov om Finansiell Virksomhed og den tilhørende Bekendtgørelse nr. 1325.

Den daglige styring af risici er i 2011 foretaget af chefen for Forretningssupport og Kreditchefen og der foretages uafhængig rapportering på Bankens risici af Forretningsstyring og -udvikling, som rapporterer direkte til bestyrelsen.

Kreditrisikostyring

Et af bankens kerneområder er at rådgive om og yde lån, kreditter og andre finansielle produkter til små og mellemstore erhvervsvirksomheder.

Det er bankens opfattelse, at banken har et etisk ansvar som en samfundsmæssig aktør. Derfor er kreditgivningen baseret på etiske, moralske og miljømæssige forhold, således at der ikke ydes lån til formål, der er i strid hermed eller som ikke opfylder lovgivningsmæssige krav. Der findes således forretninger, banken ikke ønsker at udføre, og kunder banken ikke ønsker at handle med.

Danske Andelskassers Bank A/S – Søjle III oplysninger 30.6.2011

Den samlede kreditrisiko styres efter politikker og rammer, der er vedtaget og fastlagt af bankens bestyrelse, og som ved delegering tilsikrer direktionen et afbalanceret bevillingssystem. Ansvar for overvågning, overordnet risikotagning og rapportering til bankens ledelse er forankret centralt.

Kreditrisikoen er risikoen for, at et engagement ikke forrentes og afdrages på grund af indikationer for debtors manglende vilje og evne til at afvikle lånet som aftalt. Engagementer omfatter udlån, garantier samt tilgodehavender hos andre kreditinstitutter. Kreditrisiko kan desuden opstå i forbindelse med handel med finansielle instrumenter. Der etableres skærpet overvågning for alle kundeforhold, der udvikler sig dårligere end forventet. Det gælder både for engagementer med og uden individuelle nedskrivninger. For sådanne engagementer udarbejdes handlingsplaner, hvis formål er at sikre en acceptabel kreditrisiko og dermed en normalisering af kundeengagementet. Hvis det vurderes, at en sådan udvikling ikke er mulig eller sandsynlig, vil kundeengagementet blive søgt afviklet.

Alle større engagementer vurderes mindst en gang årligt på grundlag af kundens økonomiske oplysninger. Derudover foretager den interne revision løbende opfølgning og overvågning og rapporterer resultaterne heraf til kreditafdelingen, direktionen og bestyrelsen.

Markedsrisiko

Danske Andelskassers Bank A/S påtager sig gennem handel og placeringer, samt som et led i den løbende likviditetsstyring forskellige former for markedsrisici. Banken vil derfor typisk løbende have åbne positioner i rente-, valuta- og aktieprodukter. Banken anvender afledte finansielle instrumenter til at styre og justere markedsrisiciene.

Formålet med markedsrisikostyringen er at afbalancere den samlede markedsrisiko på aktiver og forpligtelser for herigennem at opnå en tilfredsstillende afvejning af afkast og risiko. Handel med aktier, obligationer, valuta og hermed relaterede afledte finansielle instrumenter er vigtige forretningsområder for banken. I konsekvens heraf og ud fra ønsket om at udnytte udsvingene på de finansielle markeder påtager Banken sig løbende markedsrisici.

Rammer, målsætninger og strategier for Bankens markedsrisiko er fastlagt i et delegeringssystem, hvor Bankens bestyrelse fastsætter de samlede markedsrisici, som Banken maksimalt ønsker at påtage sig. Direktionen videregiver herefter dele af risikorammen til Investerings- og Udlandsområdet. Markedsrisiko styres på koncernniveau, og markedsrisiko i andre enheder i koncernen afdækkes løbende med moderselskabet.

Renterisiko

Renterisikoen er risiko for tab som følge af renteændringer på de finansielle markeder. Risikoen optræder på fastforrentede rentebærende finansielle instrumenter. Styringen af renterisikoen tager udgangspunkt i at opnå et ønsket match mellem renterisikoen på aktiver og forpligtelser.

For visse af de fastforrentede aktiver og forpligtelser er dagsværdien, som led i risikostyringen, afdækket ved hjælp af afledte finansielle instrumenter. Renterisikoen udgør en væsentlig del af Bankens samlede markedsrisiko.

Renterisikoen udtrykkes som risikoen for tab som følge af en generel parallelforskydning i markedsrenterne på ét procentpoint i samtlige valutaer. Ved opgørelse af renterisikoen på fastforrentede aktiver og forpligtelser anvendes varighedsintervaller. Renterisikoen er fordelt indenfor 3 varighedszoner: 0 - 1 år, 1 - 3,6 år og over 3,6 år.

Til den daglige styring af renterisikoen opgøres renterisikoen efter Finanstilsynets retningslinjer. Der dannes dagligt lister, der viser den samlede renterisiko og der sker med jævne mellemrum – pt. 3 gange om måneden – rapportering om rammernes udnyttelse til Bankens bestyrelse.

Valutarisiko

Valutarisikoen styres ved i stort omfang at matche de finansielle aktiver i overensstemmelse med den valutamæssige fordeling af forpligtelserne. Derudover afdækkes valutarisikoen ved anvendelse af afledte finansielle instrumenter. Det er Bankens investeringsstrategi at have begrænsede nettopositioner i fremmed valuta.

Aktierisiko

Størrelsen af Bankens aktierisiko fastsættes løbende ud fra Bankens vurdering af den makroøkonomiske situation samt i forhold til enkeltsekskaber. Banken tager som udgangspunkt kun risici på selskaber placeret i zone A lande.

Markedsrisikoovervågning

Alle meddelte risikorammer kontrolleres jævnligt af økonomiafdelingen, der er uafhængig af forretningsansvar og positionsstyring, og overskridelser af de fastlagte rammer rapporteres til direktion og bestyrelse. Rapporteringen sker på vilkårligt udvalgte datoer. Økonomiafdelingen kontrollerer endvidere, at alle positioner og transaktioner overholder risikostyringspolitikken. Rapportering til direktionen og til bestyrelsen sker på de tilfældigt udvalgte datoer.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for, at koncernens betalingsforpligtelser, på grund af et utilstrækkeligt likviditetsberedskab, ikke kan honoreres. Desuden er der risiko for tab i tilfælde af at Bankens fundingomkostninger stiger uforholdsmæssigt meget. Målet med bankens likviditetsstyring er således at sikre, tilstrækkelig kort- og langfristet likviditet til rettidig honorering af bankens betalingsforpligtelser til rimelige finansieringsomkostninger.

Bankens likviditetsstyring sker ud fra følgende overordnede mål:

- En vedvarende stabil indlånsbase, som sikrer stabilitet i den langfristede finansiering af Bankens udlånsaktivitet
- Banken ønsker en balancestyling, hvor indlån, langfristet funding og basiskapitalen skal overstige udlånet samt binding af kapital til dækning af sandsynlige træk på uudnyttede kreditter og uudnyttede rammer. Dette mål skal sikre, at udlån finansieres med stabile indlån og langfristet gæld
- Banken arbejder ligeledes ud fra et ønske om, at den langfristede funding skal have en jævn forfaldsstruktur
- Banken har et internt mål om niveauet for likviditetsoverdækningsprocenten i henhold til FIL § 152, hvor Bankens bestyrelse har fastsat strengere krav til disse nøgletal end foreskrevet i loven
- Banken har ligeledes implementeret stresstest af likviditeten for de følgende 12 måneder, som følger Lokale Pengeinstitutters model for stresstest af Lov om Finansiell Virksomhed § 152
- Banken har herudover en kapitalplan

Bankens ledelse har vedtaget en likviditetspolitik, der bl.a. fastsætter en specifik kritisk tidshorisont for Bankens likviditetsposition under et ugunstigt stresstestsценarie. Direktionen har på basis af de overordnede rammer udstukket specifikke operationelle beføjelser til Investerings-/Udlandsområdet, der har til opgave på daglig basis at overvåge og styre likviditeten i henhold til de beføjelser og retningslinjer, der sikrer overholdelse af den valgte likviditetspolitik og risikoprofil.

Likviditetsmål overvåges dagligt af økonomiafdelingen med månedlig rapportering til direktion og bestyrelse.

Den daglige styring af likviditeten sker ved en vurdering af det kortsigtede og langsigtede likviditetsbehov op mod likviditetsberedskabet. Det kortfristede likviditetsbehov opgøres ved at opstille cashflows for allerede indgåede forretninger, herunder indlån på opsigelse fra Bankens kunder samt interbankindsud. Indlån på anfordring fra Bankens kunder anses for at være en forholdsvis stabil funding. Bankens obligationsbeholdning udgør en væsentlig del af Bankens likviditetsberedskab.

Likviditetsstyringen og de dermed forbundne risici tager udgangspunkt i, at Bankens udlån og øvrige investeringer overvejende finansieres gennem indlån fra Bankens kunder samt langfristet funding, som suppleres med optagelse af sikrede kortfristede lån samt usikrede lån i engrosmarkedet. Banken har optaget syndikerede lån og udstedt obligationer med løbetider på op til 4 år.

Kapitalstyring, herunder Basel II

Danske Andelskassers Bank A/S tilstræber at styre sin balancesammensætning aktivt med det formål at optimere Bankens samlede afkast under hensyntagen til fremtidige usikkerhedsfaktorer og risici. Fastlæggelsen af balancesammensætningen, og en gennemgang af ovennævnte risici finder sted ved ugentlige møder med deltagelse af direktion, økonomiafdeling og investeringsområdet.

Banken har siden 1. januar 2008 anvendt standardmetoden for kredit- og markedsrisici, samt basisindikatormetoden for operationelle risici. Overgangen til Basel II for kreditrisiko har krævet en række udviklingsaktiviteter, der involverer flere forretningsområder i Banken, og som sker i tæt samarbejde med Bankens hovedleverandør af it, Bankernes Edb Central. Udviklingen af systemerne vil ske løbende i de kommende år.

Banken vurderer løbende behovet for og arbejder løbende med, at der i risikostyringen indføres gradvis mere avancerede modeller. Det er fortsat Bankens vurdering, at der ikke på nuværende tidspunkt vil være behov for at anvende mere avancerede modeller til opgørelse af solvensen.

Operationel risiko

Operationel risiko er risikoen for direkte eller indirekte tab som følge af utilstrækkelige eller fejlslagne interne processer, menneskelige fejl, systemfejl eller tab som følge af eksterne hændelser. Operationel risiko omfatter også forretnings- og omdømmerisiko. Som definitionen indikerer, forbindes operationel risiko ofte med bestemte og enkeltstående begivenheder.

Banken styrer operationelle risici gennem skriftlige forretningsgange og kontrolforanstaltninger, og søger bl.a. at minimere operationelle risici ved at adskille udførelsen af aktiviteter fra kontrollen af disse. Banken fastholder i vid udstrækning arbejdsgange og processer i skriftlige procedurer, og har herigennem fokus på at minimere

Danske Andelskassers Bank A/S – Søjle III oplysninger 30.6.2011

afhængigheden af nøglemedarbejdere. Endvidere anvendes backup-bemanding på områder, der vurderes at være særligt kritiske.

Banken har fastlagt overordnede rammer og beskyttende foranstaltninger angående it-området, der effektivt og tilpasset Bankens forhold kan tilgodese de tre overordnede sikkerhedskrav - tilgængelighed, integritet og fortrolighed.

Målsætningen i Bankens beredskabsplan er, at de væsentligste it-leverancer kan genetableres inden for en nærmere specificeret tidshorisont, der er vægtet efter, hvor forretningsmæssigt kritisk it-leverancen er. Således skal alle systemer, som anvendes i relation til kundebetjeningen, være i drift senest otte timer efter driftssvigt.

Bankens it-driftscenter BEC benytter sig af to-center-drift, hvorved driften kan afvikles på det ene center i tilfælde af, at det andet center ikke er driftsdygtigt. Centrene er placeret med flere kilometers afstand. Som supplement til BECs beredskab har Bankens indgået beredskabsaftaler med to andre banker, hvilket i begrænset omfang gør det muligt at udføre forretningskritiske transaktioner.

Forretningsrisiko

Forretningsrisiko defineres som risikoen for tab, der opstår i forbindelse med ændringer i eksterne omstændigheder eller begivenheder, der skader Bankens image eller operationelle indtjening. Forretningsrisici inkluderer strategisk risiko samt risikoen for tab af anseelse.

Denne type af risiko viser sig i form af et uventet tab af indtægter eller store omkostninger. Der kan for eksempel være tale om fald i lånemarginal som følge af stigende konkurrence, fald i udlånsvolumen forårsaget af at konkurrenter indfører nye produkter, strejker, ny lovgivning eller negativ pressedækning. Formår forretningen ikke at tilpasse udgifterne, forøges påvirkningen af udsvinget i resultatet.

Forretningsrisiko måles på baggrund af fluktuationerne i indtægter og udgifter, som ikke direkte kan tilskrives andre risikokategorier.

Compliancefunktion

Banken har etableret en compliancefunktion, der skal medvirke til at sikre, at Bankens på værdipapirhandel og investeringsserviceområdet til enhver tid lever op til såvel eksterne som interne krav. Compliancefunktionen er tilknyttet Bankens juridiske afdeling.

Basiskapital pr. 31. juni 2011

Opgørelse af basiskapital	
1. Kernekapital	
1.1 Aktiekapital	550.600
1.2 Overkurs ved emission	254.615
1.3 Reserver	
1.4 Overført overskud eller underskud	1.025.378
2. Primære fradrag i kernekapital	
2.1 Foreslået udbytte	0
2.2 Immaterielle aktiver	0
2.3 Udskudte aktiverede skatteaktiver	-183.287
2.4 Periodens underskud	-35.066
3. Kernekapital efter primære fradrag	1.612.240
4. Hybrid kernekapital	398.155
5. Kernekapital incl. hybrid kernekapital efter primære fradrag	2.010.395
6. Andre fradrag	
6.2, Halvdelen af kapitalandele > 10%	5.739
6.3 Halvdelen af summen af kapitalandele m.v. > 10%	138.137
6.7 Overskydende fradrag	0
7. Kernekapital inkl hybrid kernekapital efter fradrag	1.866.519
8. Supplerende kapital	
8.1 Ansvarlig lånekapital	229.872
9. Medregnet supplerende kapital	229.872
10. Basiskapital før fradrag	2.096.391
11. Fradrag i basiskapital	
11.2 Halvdelen af kapitalandele > 10%	5.739
11.3 Halvdelen af summen af kapitalandele m.v. > 10%	138.137
11.7 Direkte og indirekte ejede kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	137.640
12. Basiskapital efter fradrag	1.814.875

Solvenskrav og den tilstrækkelige kapital

Metode til opgørelse af individuelt solvensbehov og tilstrækkelig kapital

Lov om Finansiell Virksomhed giver Finanstilsynet bemyndigelse til at udfærdige regler om fastsættelse af pengeinstitutters solvensbehov. Denne bemyndigelse har Finanstilsynet indskrevet regler for i Kapitaldækningsbekendtgørelsen (BEK 1225 af 28. oktober 2010 "Bekendtgørelse om kapitaldækning"), som fastsætter specifikke regler for pengeinstitutters opgørelse af tilstrækkelig kapital og solvensbehov.

Reglerne om opgørelse af tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov er beskrevet i bekendtgørelsens kapitel 2, hvoraf det fremgår, at bestyrelse og direktion fastsætter såvel koncernens tilstrækkelige basiskapital, som koncernens individuelle solvensbehov. I bekendtgørelsens bilag 1 beskrives de forhold, som koncernen skal tage hensyn til ved opgørelsen, herunder hvorledes processen skal forløbe i koncernen og hvilke vurderingselementer, der skal indgå i fastsættelsen.

Hvert enkelt institut skal fastsætte følgende to nøgletal:

- Den tilstrækkelige basiskapital, som er den kapital, der vurderes at være tilstrækkelig for at drive instituttet uden at det kommer i vanskeligheder, samt
- Det individuelle solvensbehov, der er den procentdel, som den tilstrækkelige basiskapital udgør af de risikovægtede poster.

I bekendtgørelsen stilles der fra Finanstilsynets side krav til den finansielle virksomhed på følgende områder:

- Gennemførelse af stresstest
- Dokumentation for opgørelsen af solvensbehovet og

Danske Andelskassers Bank A/S – Søjle III oplysninger 30.6.2011

- Uafhængig vurdering af det opgjorte solvensbehov

Koncernen har valgt at samle beskrivelsen af de anvendte metoder i ét samlet dokument, dækkende følgende enheder:

- Koncernen
- Danske Andelskassers Bank (DAB)

I tilfælde af, at der er forskelle i principperne for de enkelte enheder, vil beskrivelsen af disse fremgå under hvert aktuelt punkt.

Foreningen af lokale Pengeinstitutter har på grundlag af bekendtgørelsen opstillet en model skabelon for opgørelse af solvensbehovet. Ledelsen for DAB-koncernen ønsker at bruge denne model i vid udstrækning idet vi vil tilpasse modellen til koncernens individuelle risikoprofil.

Den samlede kapitaldækningsbekendtgørelse som danner grundlag for solvensbehovsmodellen kan ses på Finanstilsynets hjemmeside på www.ftnet.dk hvortil der henvises.

Modellen til opgørelse af tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov tager udgangspunkt i et solvensbehov på 0 hvorefter solvensbehovet bygges op på grundlag af de individuelle risikoforhold. Den opgjorte solvensbehovsprocent skal kvartalsvis indberettes til Finanstilsynet med den faktisk beregnede sats specificeret på følgende risici:

1. Kreditrisici
2. Markedsrisici
3. Operationelle risici
4. Øvrige forhold
5. Eventuelle tillæg, der skyldes at solvensbehovet er bestemt af lovgivningsmæssige krav.

Den samlede beregnede sats må i henhold til ovennævnte specifikation ikke udgøre mindre end 8 %. I henhold til Kapitaldækningsbekendtgørelsen, skal der endvidere kvartalsvis ske en indberetning på den opgjorte sats uden hensyntagen til ovenstående pkt. 5.

I nærværende beskrivelse vil det være beskrevet hvilke overordnede metoder koncernen skal anvende i forbindelse med opgørelsen. Endvidere vil det være beskrevet hvilke specielle forhold der forventes at ligge til grund for den individuelle opgørelse for koncernen. Det er forudsat, at koncernen i forbindelse med opbygningen af beregningsmodellen vil anvende den generelle model, som er udarbejdet af Foreningen af Lokale Pengeinstitutter.

Dokumentationskrav

I bekendtgørelsen stilles der detaljerede krav til den skriftlige dokumentation, som koncernen skal udarbejde i forbindelse med opgørelse af den tilstrækkelige basiskapital og solvensbehovet. Dokumentationen skal omfatte en beskrivelse af metoder, forudsætninger og procedurer, der er anvendt ved opgørelsen. Dokumentationens omfang skal løbende ajourføres i takt med at koncernens størrelse ændres og i takt med at forretningsområderne ændres eller udvides. Dokumentationen skal være udarbejdet således, at den til enhver tid kan udskrives og indsendes til Finanstilsynet på deres opfordring/anmodning. Der er derfor opstillet følgende minimumskrav til dokumentationen:

1. At metoden til opgørelse af den tilstrækkelige kapital og solvensbehovet er godkendt af bestyrelsen
2. Bestyrelsens plan for fremskaffelse af kapital og nødplaner skal foreligge
3. Beskrivelse af de stresstest, som DAB - koncernen anvender
4. En beskrivelse af den interne proces for opgørelse af den tilstrækkelige basiskapital og solvensbehovet, som anvendes af DAB - koncernen
5. En beskrivelse af den anvendte metode til opgørelse af tilstrækkelig kapital og solvensbehov
6. En beskrivelse af de forhold der indgår i opgørelsen
7. En beskrivelse af procedurer og forretningsgange for revurdering af tilstrækkelig kapital og solvensbehov
8. En beskrivelse af hvem der foretager den uafhængige vurdering
9. En beskrivelse af hvordan den interne rapportering foregår.

Plan for fremskaffelse af kapital og nødplan

Solvensprocenten beregnes månedligt i forbindelse med, at der udarbejdes månedsrapportering. Ved hvert kvartals slutning indberettes den beregnede solvensprocent til Finanstilsynet.

Det er DAB's økonomaifdeling, der har ansvaret for, at der i forbindelse med hvert kvartalsregnskab beregnes og indberettes en ny solvensprocent. Endvidere er det økonomaifdelingens ansvar, at der i forbindelse med budgetlægningen for et kommende år beregnes en forventet solvensprocent ved budgetårets udløb.

Koncernen har følgende målsætning for den mindst acceptable solvensprocent:

- DAB - koncernen 10 %
- DAB 10 %

Hvis solvensprocenten truer med at gå under disse størrelser, er direktionen bemyndiget til at iværksætte, at der bliver fremskaffet supplerende kapital inden for de grænser, som er beskrevet i FiL § 135.

Den interne proces

I kapitaldækningsbekendtgørelsen er det beskrevet, hvordan processen skal forløbe i forbindelse med at koncernen skal udarbejde det dokumentationsmateriale, der fører frem til et beregnet kapitalbehov for et kommende år for DAB – koncernen.

Der er ikke stillet krav til en bestemt intern proces og der er heller ikke stillet krav til hvordan arbejdsfordelingen skal være mellem bestyrelsen og direktionen. Der stilles dog det overordnede krav til koncernens ledelse, at den har ansvaret for at fastsætte den tilstrækkelige kapital, som skal danne grundlag for koncernens solvensbehov. Herudover skal ledelsen sikre sig, at beslutningen om fastsættelse af den tilstrækkelige kapital er en integreret del af den overordnede ledelse af koncernen.

Bestyrelsen skal derfor sikre sig og har ansvaret for, at der er tilstrækkelige ressourcer til at foretage opgørelsen af solvensbehovet i overensstemmelse med forskrifterne, ligesom det også er bestyrelsen, der skal godkende de overordnede metoder, der anvendes ved fastsættelse af solvensbehovet.

I kapitaldækningsbekendtgørelsen stilles der krav om, at der foreligger en beskrivelse af den interne proces, der anvendes ved opgørelsen af solvensbehovet. Beskrivelsen skal indeholde alle væsentlige data, som indgår i processen, herunder data for de områder, som bestyrelsen finder af betydning for fastsættelse af kapitalbehovet. Der vil således være behov for oplysninger om store engagementer, geografisk-, branchemæssig og sikkerhedsmæssig koncentration, som kan anvendes ved vurdering af disse forholds betydning for kapitalbehovet. Herudover vil der være behov for et dokumentationsmateriale i form af en række stresstest, som skal foretages inden kapitalbehovet kan fastsættes. Resultaterne af undersøgelser og stresstest, vil vi samle i skemaform. Dette skema er indsat efterfølgende som tabel 1.

Udover de områder, der indgår i stresstesten, kan der være yderligere risikoområder, som det vil være relevant at medtage i beregningen. Virkningen af disse områders indflydelse på solvensbehovsprocenten er enten beregnet eller individuelt vurderet. De risikofaktorer, som er medtaget i modellen anses for at dække det minimumskrav, som ledelsen skal tage højde for ved fastsættelse af koncernens solvensbehov.

Opgørelse af tilstrækkelig kapital og individuelt solvensbehov sker efter følgende model:

Kapitalpost	1.000 DKK	%
Kapitalbehov i udgangspunkt	0	0,00%
1. Stress-test:	0	0,00%
2. Yderligere kapital til dækning af vækst:	0	0,00%
3. Yderligere kapital til dækning af kreditrisici:	0	0,00%
4. Yderligere kapital til dækning af markedsrisici:	0	0,00%
5. Yderligere kapital til dækning af ejendomsrisici:	0	0,00%
6. Yderligere kapital til dækning af øvrige risici:	0	0,00%
Tilstrækkelig basiskapital/solvensbehov	0	0,00%
Solvensbehovet er beregnet på følgende vægtede poster:		
Vægtede poster opgjort pr. dd. mm. åååå	0	

Tabel 1.

Ad 1) Stresstests

Der stilles i kapitaldækningsbekendtgørelsen, som tidligere nævnt, krav om, at der i forbindelse med beregningen af solvensbehovet, skal gennemføres et antal stresstests. Summen af resultaterne fra disse stresstests, svarer som et minimum, til den kapital, som koncernen skal holde for at kunne modstå en situation, hvor en række negative begivenheder indtræder på samme tid. Finanstilsynet har i bekendtgørelsen stillet krav til nogle områder, men derudover skal koncernen selv definere de risici, som kan tænkes at opstå, og det er derfor vigtigt at få fastlagt de risici som den til enhver tid er udsat for. Arbejdet med at definere solvensbehovet er således en løbende proces, som hele tiden ændrer sig alt efter hvilken situation koncernen befinder sig i

Opgørelse af solvensbehovet i DAB - koncernen består af 3 opgørelser, idet der udarbejdes en opgørelse for både DAB, DAB og koncernen. Opgørelserne sker efter de samme retningslinjer og i den samme model, idet der tages højde for de forskelligheder der er i koncernens hovedvirksomheder.

Grundlaget for stresstesten er som udgangspunkt årsrapporterne for det foregående år. Hvis det ved beregningen anses for mere realistisk at bruge et andet grundlag, vil dette fremgå af beregningen.

Resultatopgørelserne stressberegnes med de faktorer som fremgår af efterfølgende oversigt med stress variable.

Danske Andelskassers Bank A/S – Søjle III oplysninger 30.6.2011

Beregningen følger Lokale Pengeinstitutters model og følgende 7 stress variable indgår i modellen:

- Kreditrisiko
  - Koncernens minimumskapital til dækning af tab indregnes som hovedregel med minimum den fra Finanstilsynet anbefalede sats på 3,69 % af den samlede værdi for udlån og garantier før nedskrivninger. Beregningsgrundlaget reduceres med store engagementer og landbrugsengagementer, som Kredit har udtaget til individuel vurdering. Derudover indregnes der tillæg jf. nedenstående beskrivelse under afsnit 3. Yderligere kapital til dækning af kreditrisici
- Markedsrisiko
  - Rentestigning: 1,35 % af poster i handelsbeholdningen og 2,00 % af poster udenfor handelsbeholdningen
  - Aktiekursfald: 15 % på sektoraktier og 30 % på øvrige aktier.
  - Valutakursrisiko: Valutaindikator 1 for Euro * 2,25 % og Valutaindikator 1 for øvrige valutaer * 12 %
  - Risiko på afledte finansielle instrumenter: 8 % af den positive markedsværdi
- Ejendomsrisiko
  - Fald i ejendomspriserne på 18 %
- Øvrige risici
  - Fald i nettorenteindtægter på 12 % og et fald i netto gebyrindtægter på 17 %.

Ovenstående værdier stammer fra Lokale Pengeinstitutters statistikmateriale, hvoraf ændringer i aktiekurser, ændringer i obligationsrenten, årets tabs- og nedskrivningsprocent, ændringer i netto rente- og gebyrindtægter samt ændringer i prisen på forretningsejendomme fremgår.

Kapital til dækning af ejendomsrisiko indregnes med de faktisk foretagne af- og nedskrivninger i det foregående årsregnskab. Hertil lægges et beløb svarende til 18 % af de bogførte værdier ultimo det foregående år.

Skematisk kan ovenstående stresstest illustreres som efterfølgende vist:

Kapitalpost	1.000 DKK	%
Kapitalbehov i udgangspunkt	0	0,00%
1. Stress-test:		
+ Kapital til dækning af kreditrisiko	0	0,00%
+/- Kapital til dækning af markedsrisiko	0	0,00%
+ Kapital til dækning af ejendomsrisiko mv	0	0,00%
+ Kapital til dækning af øvrige risici	0	0,00%
Stress-testens samlede virkning	0	0,00%

Ad 2) Yderligere kapital til dækning af vækst

I forbindelse med budgetlægningen for det kommende regnskabsår vurderes de forventede vækstrater for budgetåret. Ved fastsættelse af solvensbehovet er det disse forventede vækstrater, der danner grundlag for kapitaldækningen til vækst. De forventede vækstrater vil i forbindelse med revurderingen af solvensbehovet blive korigeret, hvis den revurderede udviklingshastighed afviger væsentligt fra den budgetterede hastighed.

På grundlag af de forventede vækstrater beregnes der ændringer i udlånssaldo. Ændringen i udlånssaldoen vil medføre en ændring i vægtede aktiver ligesom der vil kunne beregnes en ændring i indtjeningen med den indtjeningsmarginal, som er realiseret på beregningstidspunktet.

Skematisk kan ovenstående stresstest illustreres som efterfølgende vist:

Kapitalpost	1.000 DKK	%
2. Yderligere kapital til dækning af vækst:		
+/- Kapital til dækning af vækst i forretningsvolumen	0	0,00%
+/- Kapital til dækning af afkast af vækst i forretningsvolumen	0	0,00%

Ad 3) Yderligere kapital til dækning af kreditrisici

Et væsentligt element i opgørelsen af tilstrækkelig kapital er kreditrisikoen og vurderingen af koncentration af de risici koncernen har påtaget sig og forventer at påtage sig i fremtiden, specielt inden for det kommende år. Risikokoncentration kan dække over flere kategorier af risici. Efterfølgende beskrives de områder, som vi mener, bør indgå i beregningen af solvensbehovet for DAB – koncernen:

1. Store engagementer
2. Kunder med finansielle problemer
  - a. Udlån vurderet med svaghedstegn
  - b. OEI markerede udlån med nedskrivning
  - c. Tillæg vedrørende koncernens største engagementer.
3. Uudnyttede trækningsrettigheder
4. Geografisk koncentration
5. Erhvervs-mæssig koncentration
6. Koncentration af sikkerheder

Vurderingen, der sker under pkt. 2a, 2b og 2c benævnes, porteføljevurderinger.

Ad. 1) Store engagementer (indberettede § 145 – engagementer)

Lov om Finansiell Virksomhed fastsætter regler for hvor store engagementer en bank må have med en kunde eller en gruppe af indbyrdes forbundne kunder. Bekendtgørelse om Store Engagementer foreskriver hvorledes engagementerne skal gøres op. Af loven fremgår det, at et opgjort engagement højst må udgøre 25 % af koncernens basiskapital.

Et pengeinstitut vil have en stor koncentrationsrisiko på store engagementer, hvis den relativt har en større andel end gennemsnittet af alle pengeinstitutter.

Foreningen af Lokale Pengeinstitutter har på baggrund af statistikmateriale udarbejdet en model til beregning af kapitalkravet til store engagementer og koncernen har i sin model anvendt denne opgørelsesmetode.

I modellen indregnes summen af store engagementer, der efter fradrag udgør mere end 10 % af basiskapitalen. Denne sum sættes i forhold til basiskapitalen og hvis den beregnede procent udgør mindre end 90 % indregnes der ingen tillæg til solvensbehovet. Hvis procentværdien ligger i intervallet 90 – 715 %, indregnes der et tillæg på 0,8 % af den værdi, som den faktiske værdi overstiger 90 %. Er procentværdien > 715% indregnes et tillæg på 5 %.

Ad. 2) Kunder med finansielle problemer

I forbindelse med regnskabsudarbejdelsen indregnes der løbende individuelle nedskrivninger på grundlag af registreringer i værdireguleringssystemet. I SDA- koncernen beregnes der yderligere kapitalbehov i forbindelse med opgørelsen af individuelt solvensbehov. Beregningen sker på grundlag af den usikrede del af de engagementer (blanco), som har fået en OEI/SVAG-markering. OEI/SVAG markeringer anvendes både i forhold til regnskabsudarbejdelsen men også i forhold til den interne kreditstyring. Kunder med finansielle problemer identificeres ved bestemte OEI/SVAG-markeringer samt når der er foretaget nedskrivning på engagementet.

Ad. 2.a) Udlån vurderet med svaghedstegn

Beregningsgrundlaget er bruttosaldoen på alle engagementer, som har bestemte SVAG-markeringer i værdireguleringssystemet. Store engagementer og landbrugsengagementer, som er udtaget til individuel vurdering, indgår ikke. På dette grundlag indregnes kapital under forudsætning af, at sandsynligheden for at tab opstår (PD) er 50 %. Af denne størrelse indregnes der en forventning om, at tabsstørrelsen (LGD) bliver på 45 %.

Ad. 2.b) OEI markerede udlån med nedskrivning

Beregningsgrundlaget er blanco-delen på alle engagementer hvorpå der er foretaget nedskrivning. Store engagementer og landbrugsengagementer, som er udtaget til individuel vurdering, indgår ikke i beregningsgrundlaget. I beregningen sondres mellem tre engagementstyper:

Fuldt nedskrevne engagementer

Hvis forskellen mellem blanco og nedskrivning er mindre end 10.000 kr., opfattes engagementet som fuldt nedskrevet.

PD = 100% af blanco
LGD = 100% af blanco

Foretagne nedskrivninger fratrækkes efterfølgende

Danske Andelskassers Bank A/S – Søjle III oplysninger 30.6.2011

Delvist nedskrevne engagementer hvor blanco > 1 mio. kr. og den ikke nedskrevne del af blanco > 100.000 kr.

Sådanne engagementer udtages til individuel vurdering for LGD. PD er fastsat til 100%

Foretagne nedskrivninger fratrækkes efterfølgende

Øvrige delvist nedskrevne

Her indgår resterende engagementer med nedskrivning.

PD = 100% af blanco

LGD = gennemsnitlig LGD for delvist nedskrevne engagementer hvor blanco > 1 mio. kr. og den ikke nedskrevne del af blanco > 100.000 kr.

Foretagne nedskrivninger fratrækkes efterfølgende.

Ad. 2.d) Tillæg vedrørende koncernens største engagementer

Kreditafdelingen udarbejder til hver beregning en positivliste med de 50 største engagementer i SDA og DAB. Landbrugsengagementer der samtidig er blandt de store engagementer, medtages her. De udtagne engagementer vurderes på grundlag af blanco-delen på bruttoengagementet individuelt med henblik på tabsrisiko og det således beregnede kapitalkrav reduceres med allerede foretagne nedskrivninger på beregningstidspunktet. Engagementer, som er udtaget til individuel vurdering i forbindelse med solvensbehovsberegningen, er fjernet fra de grupper, som de på grundlag af markeringer for SVAG,, OEI og nedskrivning ville have indgået i ved porteføljevurderingen.

Ad. 3) Uudnyttede trækningsrettigheder

Uudnyttede trækningsrettigheder vedrører kassekreditter, der i henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 4 kan opsiges uden varsel. Af Finanstilsynets vejledning fremgår, at sådanne uudnyttede trækningsrettigheder vægtes med 10% af den generelle kreditrisiko på 3,69%, svarende til 0,37%.

Ad. 4) Geografisk koncentration

I denne gruppe falder engagementer, der enten vedrører udenlandske kunder eller hvor indtjeningen til disse engagementer kommer fra udenlandske enheder. Af de samlede engagementer skønner vi en tabsprocent (LGD) på 10 %, som derfor indgår som et yderligere kapitalbehov i beregningsmodellen. Det skal anføres, at der under geografisk koncentration ikke opereres med indenlandske geografiske koncentrationer.

Ad. 5) Erhvervsmæssig koncentration

I denne gruppe falder landbrugsengagementer der ikke er medtaget under store engagementer under pkt 2.d.

Der indregnes behov for yderligere kapital i henhold til kreditafdelingens egen løbende stresstest af risici på landbrugseksposeringer med udgangspunkt i følgende stressparametre:

- Ændring i jordpriser
- Haircut på resterende aktiver
- Tabssandsynligheder efter bonitet

Foretagne nedskrivninger fratrækkes i kapitalbehovet.

Behovet opdeles i det kapitalbehov der kan beregnes, såfremt engagementet indgik i ovenstående kategorier med kunder med finansielle problemer. Forskellen mellem dette mindre kapitalbehov og stresstestens kapitalbehov, udtrykker kapitalbehovet for den særlige landbrugseksposering.

Derudover foretages en vurdering af koncentrationen på brancher i forhold til den gennemsnitlige koncentration for hele sektoren. Der tages udgangspunkt i en model, hvor der beregnes et gennemsnitligt mål for kreditkoncentrationen, ved anvendelse af maksimale tab og nedskrivninger i perioden 1999-2009 samt branchefordelingen ultimo 2009.

Ved at multiplicere sektorens gennemsnitlige maksimale tab og SDA-koncernens branchefordeling, fremkommer en gennemsnitlig kreditkoncentration på 2,94%. Den gennemsnitlige kreditkoncentration for gruppe-2 institutter udgør iflg. Finanstilsynets vejledning 3,26%.

Kreditkoncentrationen viser et lavere mål i SDA-koncernen, men giver ikke anledning til at foretage et fradrag i solvensbehovet.

Der vil således alene være tale om tillæg som følge af særlig risiko på landbrugsengagementer.

Ad. 6) Koncentration af sikkerheder

Pengeinstitutter modtager normalt sikkerhed for de lån og kreditter der er givet. Hvis der i udpræget grad er modtaget sikkerhedsstillelser i samme type af sikkerheder, bør dette give anledning til overvejelser om, hvorvidt sikkerhedskoncentrationens eksistens skal have indflydelse på opgørelsen af solvensbehovet. I vurderingen bør

Danske Andelskassers Bank A/S – Søjle III oplysninger 30.6.2011

der indgå overvejelser om i hvor høj grad sikkerheden er prisfølsom. Dette kan eksempelvis være ejerpantebreve i beboelsejendomme, hvis sikkerhedsværdi vil blive indsnævret ved store prisfald på private beboelsejendomme.

I SDA koncernen er denne post indregnet i solvensbehovsopgørelsen med en yderligere værdi som er beregnet på grundlag af den provision, som tilgår koncernen på grundlag af provisionsindtægterne på grundlag af garantistillelser overfor DLR Kredit og Totalkredit. Disse indtægter er stresspåvirket med en faktor på 5 %.

Skematisk kan ovenstående stresstest illustreres som efterfølgende vist:

Kapitalpost	1.000 DKK	%
3. Yderligere kapital til dækning af kreditrisici:		
+ Kapital til dækning af kreditrisici:		
Store engagementer	0	0,00%
Kunder med finansielle problemer	0	0,00%
Geografisk koncentration	0	0,00%
Erhvervsmæssig koncentration	0	0,00%
Koncentration af sikkerheder	0	0,00%

Ad 4) Yderligere kapital til dækning af markedsrisici

Under punkt 1. **stress-tests**, har DAB koncernen indregnet renterisiko under forudsætning af, at der ved renteændringer sker en parallelforskydning af rentekurven. Dette er ikke nødvendigvis er korrekt billede af den virkelige situation, og i henhold til Finanstilsynets **Vejledning om tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov for pengeinstitutter**, skal koncernen altid sikre sig, at der er indregnet tilstrækkelig basiskapital til at dække solvensbehovet ved sådanne rentestruktur ændringer. (Rentestrukturrisiko)

I vejledningen anbefales det, at der kan anvendes en stress faktor på +/- 0,7 %. På denne baggrund indregner koncernen yderligere kapital efter følgende simple løsning:

1. Koncernen beregner som nævnt virkningen af en parallelforskudt rentestigning på 1,35 % over hele løbetidsspektret (den ordinære beregning) jævnfør beskrivelsen under pkt. 1. Stress-tests
2. Herudover beregnes virkningen af en ikke parallelforskudt rentestigning på 0,65 % (1,35 % – 0,7 %) i den korte ende og 2,05 % (1,35 % + 0,7 %) i den lange ende, samt
3. En beregning af virkningen af en ikke parallelforskudt rentestigning på 2,05 % (1,35 % + 0,7 %) i den korte ende og 0,65 % (1,35 % – 0,7 %) i den lange ende.
4. Beregningen foretages på alternative knæpunkter. Koncernen foretager som udgangspunkt beregningen ved 1, 2 og 3 år. Disse knæpunkter vil kunne ændres, hvis der sker væsentlige ændringer i varigheden i den faktiske beholdning af fastforrentede produkter.

Såfremt beregningen under 2 eller beregning 3 ved de forskellige knæpunkter giver en højere renterisiko end beregning 1, så tillægges forskellen ved beregning af solvensbehov med henvisning til rentestrukturrisiko. Koncernen indregner altid værdien fra den beregning, som er til størst ugunst for koncernen.

Herudover vil det være relevant at undersøge, om koncernens aktieportefølje er koncentreret i få selskaber eller brancher, eller om der er valutamæssige forhold, som har betydning for koncernens solvensbehov.

Vi vurderer, at der ikke er specielle markedsrisici udover de ovenfor beskrevne og derfor er der ikke indregnet yderligere kapital ud over det der allerede er indregnet i forbindelse med stresstesten på resultatopgørelsen.

Skematisk kan ovenstående stresstest illustreres som efterfølgende vist:

Kapitalpost	1.000 DKK	%
4. Yderligere kapital til dækning af markedsrisici:		
+/- Rentestrukturrisiko	0	0,00%

Ad 5) Yderligere kapital til dækning af ejendomsrisici

For forretningsejendomme, der er placeret i områder, hvor det er vanskeligt at omsætte erhvervsejendomme, skal der beregnes et tillæg til solvensbehovet.

Det vil være relevant at vurdere om ejendomme vil kunne afhændes til den bogførte værdi. I modsat fald skal der indregnes et tillæg. I koncernens tilfælde, er ejendomme værdiansat så lavt, at det skønnes, at de vil kunne sælges til den bogførte værdi, hvorfor der ikke beregnes tillæg.

Danske Andelskassers Bank A/S – Søjle III oplysninger 30.6.2011

Vi vurderet, at der ikke er yderligere risici, der skal indregnes end dem der allerede er indregnet i forbindelse med stresstesten på resultatopgørelsen, samt under efterfølgende punkt 5, Yderligere kapital til dækning af øvrige risici.

Skematisk kan ovenstående stresstest illustreres som efterfølgende vist:

Kapitalpost	1.000 DKK	%
5. Yderligere kapital til dækning af ejendomsrisici:		
+/- Kapital til dækning af risiko vedrørende egne ejendomme	0	0,00%

Ad 6) Yderligere kapital til dækning af øvrige risici

Udover foran beskrevne risikofaktorer er der en række andre forhold, som koncernen skal overveje i forbindelse med opgørelse af solvensbehovet.

Kontrolmiljø/operationel risiko

Koncernen skal foretage en kvalitativ vurdering af dens kontrolmiljø. Kontrolmiljøet er en samlet betegnelse for de ressourcer, som koncernen anvender til at minimere de risici, der er ved at udøve finansiel virksomhed. Dette betyder, at der skal foretages en vurdering af værdien af interne forretningsgange, om der er funktionsadskillelse og om der er de nødvendige styrings- og kontrolværktøjer på konkrete forretningsområder. I mange tilfælde kan mangler på de nævnte områder repareres ved at udvide den eksterne og uvildige kontrolfunktion.

Der kan i andre tilfælde være risiko for, at koncernen ikke besidder tilstrækkelig viden og ekspertise til at løse opgaver på udvalgte områder tilfredsstillende. I sådanne tilfælde bør der ske tillæg til solvensbehovet.

I DAB koncernen indregnes operationel risiko med 15 % af et beløb beregnet på grundlag af resultatopgørelserne i de seneste tre aflagte årsrapporter.

Strategiske risici

Strategiske risici er i bekendtgørelsen defineret som de "risici, der kan påvirke indtjeningen eller kapitalen som følge af ændringer i konkurrencesituationen, forkerte beslutninger, utilstrækkelig gennemførelse af vedtagne beslutninger eller manglende evne til at tilpasse sig konkurrencesituationen". Strategiske risici er især vigtige at iagttage i perioder hvor man eksempelvis har oprettet nye filialer. Det vurderes, at koncernen ikke er udsat for strategiske risici og der afsættes derfor ikke ekstra kapital til dette punkt.

Omdømmerisici

Koncernen skal overveje, om der skal hensættes kapital til dækning af omdømmerisici, som er "risiko for tab af kapital eller indtjening som følge af dårligt omdømme blandt kunder, investorer, leverandører og offentlige myndigheder".

Det er ledelsens opfattelse, at koncernen ikke agerer aggressivt og i det hele taget ikke foretager sig ting, som vil kunne give "ridser i lakken". Der hensættes derfor ikke kapital til omdømmerisici.

Risici i relation til størrelse

Koncernens ledelse mener, at denne risiko er afdækket under operationel risiko, og der afsættes derfor ikke yderligere kapital til denne risiko.

Koncernrisici

Koncernen har ikke aktiviteter i datterselskaber, som er forskellig fra koncernens primære drift, idet der kun er ejendomsdrift i datterselskaber og ejendomsrisikoen er allerede afdækket i stresstesten. Datterselskabet

I DAB koncernen afsætter vi ikke yderligere kapital til dækning af disse risici.

Kapitalfremskaffelse

Hvis det vurderes, at det er vanskeligt at fremskaffe kapital, skal der afsættes ekstra kapital i forbindelse med beregning af minimumskapital. I kapitalberedskabet indgår ligeledes mulighederne for at påvirke basiskapitalen ved realisation af kapitalandele der fradrages i basiskapitalen.

I forbindelse med kapitaldækningsopgørelsen foretager koncernen fradrag i basiskapitalen vedrørende kapitalandele i andre finansielle virksomheder jf. FiL 131 og § 139. Ved beregning af tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov, indregner vi et fradrag i kapitalbehovet, som er beregnet af børsværdien på opgørelsesdatoen for de børsnoterede kapitalandele. Ved opgørelsen indregner vi et haircut på 25 %. Koncernen vurderer, at aktier i børsnoterede selskaber vil kunne afhændes forholdsvis hurtigt og dermed vil de foretagne fradrag kunne tilbageføres.

Likviditetsrisici

Lov om Finansiell Virksomhed stiller krav til koncernens likviditet, idet likviditeten mindst skal udgøre det største beløb af 10 % af koncernens samlede gælds- og garantiforpligtelser eller 15 % af anfordringsgæld med kortere opsigelsesvarsel end 1 måned. Sekretariatet for Lokale Pengeinstitutter har lavet en beregningsmodel, der medfører tillæg til kapitalen såfremt overdækningen er under 100 %. Der beregnes et tillæg på den manglende likviditet i forhold til 100 % overdækning, med mulighed for justering i forhold til Bankens trækingsretter/lines hos andre kreditinstitutter.

Udgangspunktet for beregning af tillæg for likviditet er opgørelsen efter FIL § 152. I denne opgørelse er der foretaget fradrag for deponerede sikkerheder for eksterne pengeinstitutters indestående i DAB. Ved opgørelsen af solvensbehovet vil vi kun foretage et fradrag svarende til det faktiske sikkerhedsbehov, der er på opgørelsestidspunktet. Dette indebærer, at den overdækning der er i sikkerhedsdepoterne ikke fradrages i den opgjorte likviditet ved beregning af tillæg.

Kapital til dækning af likviditetsrisici svarer til tillægget til markedsrenten ved funding af det ekstra likviditetsbehov til opnåelse af 100 % overdækning. Tillægget til markedsrenten er pt. 5 %. Kapitalkravet udgør således likviditetsmankoen i forhold til 100 % overdækning multipliceret med 5 %.

Afviklingsrisici

Koncernen har ikke forretningstyper, som medfører, at der opstår afviklingsrisiko. Der afsættes ikke kapital til dette punkt.

Andre forhold

Her belyses andre eventuelle forhold som ikke tidligere er berørt i dette dokument.

Skematisk kan ovenstående stresstest illustreres som efterfølgende vist:

Kapitalpost	1.000 DKK	%
6. Yderligere kapital til dækning af øvrige risici:		
+ Kapital til dækning af øvrige risici:		
Kontrolmiljø/operationel risiko	0	0,00%
Strategiske risici	0	0,00%
Omdømmerisici	0	0,00%
Risici i relation til størrelse	0	0,00%
Koncern risici	0	0,00%
Kapitalfremskaffelse	0	0,00%
Likviditetsrisici	0	0,00%
Afviklingsrisici	0	0,00%
Andre forhold:	0	0,00%

Ekstern vurdering

I henhold til Kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 1, pkt. 88, skal solvensbehovsopgørelsen gøres til genstand for en uafhængig vurdering. Bestyrelsen har bestemt, at det skal være koncernens interne revisions afdeling, der skal stå for den uafhængige vurdering af processen i forbindelse med fastsættelse af minimumskapital og solvensbehov.

Revurdering og overvågning

Der sker løbende en revurdering og overvågning af koncernens solvensbehov.

Rapportering

Resultatet af stresstest beregningen forelægges som minimum for bestyrelsen på det førstkommande bestyrelsesmøde efter hvert kvartalsafslutning og solvensbehovsberegningen for et kommende år forelægges på det første bestyrelsesmøde i et nyt år.

Tilstrækkelig kapital og individuelt solvensbehov

På grundlag af ovenstående beskrivelse har vi pr. 30.6.2011 beregnet følgende værdier for tilstrækkelig basiskapital og individuelt solvensbehov:

Solvensbehovsopgørelse		
Risikoområde	Tilstrækkelig basiskapital 1.000 DKK	Solvens- behov %
Kreditrisici	1.048.934	8,9
Markedsrisici	229.052	1,9
Operationelle risici	113.634	1,0
Øvrige forhold	-193.262	-1,6
Internt opgjort solvensbehov	1.198.358	10,2
Eventuelle tillæg som skyldes lovbestemte krav	0	0,0
I alt	1.198.358	10,2

Bankens overdækning - kapitalforhold	1.000 DKK
Basiskapital efter fradrag	1.814.205
Tilstrækkelig basiskapital	1.198.358

Solvensoverdækning	%
Solvensprocent	15,5%
Solvensbehov	10,2%
Solvensoverdækning	5,3 pct. point

Solvensbehov og solvensoverdækning

Banken har opgjort solvensoverdækningen til 5,1 pct. point ud fra et solvensbehov på 10,3 pct. og en faktisk solvensprocent på 15,4. Solvensoverdækningen anses for at være tilfredsstillende. Solvensoverdækningen vil kunne sikre instituttets fortsatte drift og medvirke til instituttets fortsatte udvikling.

Kreditrisici

Kreditrisikoen er instituttets største risikoområde, hvorfor den største del af solvensbehovet kan henføres hertil. Pengeinstituttet har derfor også stor fokus på netop dette risikoområde. Den væsentligste del af den afsatte kapital inden for kreditrisikoområdet kan henføres til de foretagne stresstests samt kunder med finansielle problemer. Størrelsen af sidstenævnte er afhængig af konjunktursituationen.

Markedsrisici

Den afsatte kapital til markedsrisiko kan primært henføres til renterisikoen på instituttets fastforrentede obligationsbeholdning, aktierisiko og valutarisiko. Markedsrisikoen opgøres primært via stresstest.

Operationelle risici

Under denne kategori er der afsat kapital til dækning af risiko for tab på grund af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici.

Øvrige forhold

Øvrige forhold indgår i solvensbehovet som et fradrag. Dette skyldes, at selv under det hårdeste stresstest vil instituttet få en væsentlig indtjening fra sin forretningsdrift. Denne konsolidering indgår i solvensbehovsmodellen som et fradrag. Fradraget er beregnet på grundlag af såvel interne individuelle vurderinger samt på grundlag af anvisninger fra Finanstilsynet

Der henvises i øvrigt til beskrivelsen af den anvendte solvensbehovsmodel som er anført ovenfor.

Tilstrækkelig kapital

Kreditrisiko

Banken anvender standardmetoden for kreditrisiko og solvenskravet til kreditrisiko opgjort efter denne metode fremgår af efterfølgende skema.

Danske Andelskassers Bank A/S – Søjle III oplysninger 30.6.2011

Risikovægtede eksponeringer 1.000 DKK	Risikovægtede eksponeringer	Kapitalkravet (8 % af eksponeringen)
Centralregeringer eller centralbanker	0	0
Regionale eller lokale myndigheder	0	0
Offentlige enheder	0	0
Multilaterale udviklingsbanker	0	0
Internationale organisationer	0	0
Institutter	385.352	30.828
Erhvervsvirksomheder mv.	2.629.572	210.366
Detailkunder	5.776.792	462.143
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	480.826	38.466
Eksponeringer hvorpå der er restancer eller overtræk	101.393	8.111
Dækkede obligationer	0	0
Kortfristede institut- og erhvervseksponeringer mv.	0	0
Kollektive investeringsordninger	0	0
Eksponeringer i andre poster, herunder aktiver uden modparter	233.737	18.699
	9.607.672	768.613

Markedsrisiko

Skemaet nedenfor viser solvenskravet til markedsrisici.

Risikovægtede poster med markedsrisiko 1.000 DKK	Risikovægtede poster	Kapitalkravet (8 % af eksponeringen)
Gældsinstrumenter	563.684	45.095
Aktier	68.141	5.451
Kollektive investeringsordninger	0	0
Valutakursrisiko	112.452	8.996
Råvarerisiko	0	0
	744.277	59.542

Banken anvender basisindikatormetoden til at opgøre solvenskravet til den operationelle risiko. Solvenskravet til den operationelle risiko er pr. 30.6.2011 beregnet til tkr. 1.420.419.

Kreditrisiko og udvandringsrisiko

Kreditrisiko og udvandringsrisiko

De regnskabsmæssige definitioner af misligholdte fordringer og værdiforringede fordringer, samt beskrivelse af de anvendte metoder til fastansættelse af værdireguleringer nedskrivninger, fremgår af anvendt regnskabspraksis i den trykte årsrapport. Af årsrapporten fremgår ligeledes den samlede værdi af eksponeringerne efter nedskrivninger og før hensyntagen til virkningen af kreditrisikoreduktionen.

Af nedenstående oversigt fremgår værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på betydende brancher:

Danske Andelskassers Bank A/S – Søjle III oplysninger 30.6.2011

Værdiforringede fordringer og nedskrivninger fordelt på brancher	Udlån og garanti-debitorer, hvorpå der er foretaget nedskrivning/hensættelser	Nedskrivning/hensættelser ultimo året	Udgiftsførte beløb vedr. værdireguleringer og nedskrivninger i løbet af perioden
Offentlige myndigheder	3.944	2.202	-178
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	445.711	233.993	61.263
Industri og råstofudvinding	87.580	50.374	877
Energiforsyning	1.794	2.136	96
Bygge- og anlægsvirksomhed	124.228	74.390	-19.768
Handel	134.616	92.257	3.800
Transport, hoteller og restauranter	51.174	38.759	3.699
Information og kommunikation	10.436	6.897	-3.179
Finansiering og forsikring	273.572	142.910	27.200
Fast ejendom	342.566	141.040	-27.827
Øvrige erhverv	192.661	132.188	36.983
I alt erhverv	1.664.338	914.944	83.144
Private	237.028	191.124	21.622
Total	1.905.310	1.108.270	104.588

Bevægelser på værdiforringede fordringer som følge af værdireguleringer og nedskrivninger fremgår af efterfølgende tabel:

	Individuelle nedskrivninger/hensættelser		Gruppevise nedskrivninger/hensættelser		Nedskrivninger/hensættelser på tilgodehavende hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko	
	Udlån	Garantier	Udlån	Garantier	Udlån	Garantier
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser primo på udlån og garantidebitorer	983.851	123.750	33.586	0	0	0
Bevægelser i året:						
1. Valutakursregulering	0	0	0	0	0	0
2. Nedskrivninger/hensættelser i årets løb	185.605	9.210	13.467	0	0	0
3. Tilbageførsel af nedskrivninger/hensættelser foretaget i tidligere regnskabsår, hvor der ikke længere er objektiv indikation på værdiforringelse eller værdiforringelsen er reduceret	88.423	11.039	8.659	0	0	0
4. Andre bevægelser	3.794	0	844	0	0	0
5. Værdiregulering af overtagne aktiver	0	0	0	0	0	0
6. Endelig tabt (afskrevet) tidligere individuelt nedskrevet/hensat	35.847	101.869	0	0	0	0
Akkumulerede nedskrivninger/hensættelser ultimo på udlån og garantidebitorer	1.048.980	20.052	39.238	0	0	0
Summen af udlån og garantidebitorer, hvorpå der er foretaget individuelle nedskrivninger/hensættelser (opgjort før nedskrivninger/hensættelser)	1.708.426	189.388	7.496.927	0	0	0

Danske Andelskassers Bank A/S – Søjle III oplysninger 30.6.2011

Markedsrisiko

I kapitaldækningsbekendtgørelsen stilles der krav om, at virksomheden oplyser om solvenskravene for en række risici, som opgøres under markedsrisikoområdet. Herunder ses en opgørelse af solvenskravene for de pågældende risici.

Opgørelse af solvensrisici på markedsrisikoområdet:

1.000 DKK	Risikovægtede poster
Poster med positionsrisiko: Gældsinstrumenter	563.684
Aktier (inkl. kollektive investeringsordninger)	68.141
Råvarerisiko	0
Poster med Valutakursrisiko	112.452
	744.277

Operationel risiko

I henhold til kapitaldækningsbekendtgørelsen skal pengeinstitutterne kapitalmæssigt afdække operationelle risici. Kapitalkravet til de operationelle risici skal dække: "Risiko for tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl og systemmæssige fejl eller som følge af eksterne begivenheder, inklusive retslige risici".

Danske Andelskassers Bank A/S anvender basisindikatormetoden, jf. kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 18, til opgørelse af kapitalkravet til de operationelle risici. Det betyder, at kapitalkravet til de operationelle risici opgøres til: 15 pct. af de gennemsnitlige "basisindtægter" de seneste 3 år. Basisindtægterne er summen af nettorentindtægter og ikke-renterelaterede nettoindtægter.

Pengeinstituttet gennemfører imidlertid løbende en vurdering af kapitalkravet til de operationelle risici. Såfremt kapitalkravet vurderes at være højere end nævnt ovenfor vil der blive taget højde herfor under Bankens opgørelse af solvensbehovet.

Eksponeringer i aktier mv., der ikke indgår i handelsbeholdningen

Danske Andelskassers Bank A/S har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor realkredit, betalingsformidling, IT, investeringsforeninger m.v. Danske Andelskassers Bank A/S påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordes aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. Danske Andelskassers Bank A/S regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt - afhængigt af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen.

I andre sektorselskaber omfordes aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Eksponeringer for renterisiko i positioner uden for handelsbeholdningen

Renterisici er opgjort under hensyntagen til Finanstilsynets retningslinjer og fradragsfaktorer som udtrykker tabsrisikoen ved en generel ændring i renten på 1 procentpoint.

Oplysninger vedrørende kreditrisikoreducerende metoder

Danske Andelskassers Bank A/S anvender hverken balanceført netting eller netting under strengen.

Danske Andelskassers Bank A/S har via sin "politik for forvaltning af sikkerheder" begrænset sig til at modtage finansiell sikkerhedsstillelse inden for følgende hovedområder/hovedkategorier:

- Garantier
- Finansielle sikkerheder

Danske Andelskassers Bank A/S – Søjle III oplysninger 30.6.2011

Banken har en fast procedure for forvaltning og værdiansættelse af de finansielle sikkerheder, der medfører, at Banken har en forsvarlig kreditbeskyttelse af sine udlån. De beskrevne procedurer er en integreret del af den almindelige risikoovervågning, der foretages i Bankens kreditafdeling.

Danske Andelskassers Bank A/S anvender den udbyggede metode som kreditrisikoreducerende teknik. Det medfører, at Banken kan reducere kapitalbelastningen af et engagement, når der tages pant i visse finansielle sikkerheder. I kapitaldækningsbekendtgørelsens bilag 7, pkt. 57-60, er det anført, hvilke finansielle sikkerheder Banken kan anvende under den udbyggede kreditrisikoreducerende metode.

Under hensyn til kapitaldækningsbekendtgørelsens afgrænsninger i bilag 7 kan den finansielle sikkerhedsstilling, som Banken modtager, opdeles i følgende hovedkategorier:

- Garantier
- Finansielle sikkerheder

Banken anvender garantier og kreditderivater som kreditrisikoreducerende middel for garantier udstedt af følgende typer modparter:

- Pengeinstitutter
- Realkreditinstitutter
- Kreditinstitutter

DAB koncernen anvender i overensstemmelse med reglerne i kapitaldækningsbekendtgørelsen finansielle sikkerheder til afdækning af sin kreditrisiko. Skemaet nedenfor viser for hver enkel eksponeringskategori sikkerhedernes dækning, dvs. den fuldt justerede størrelse af sikkerhederne inden for hver enkel eksponeringskategori.

Vedrørende punkt 16, litra f	DAB	Koncern
Fordeling af sikkerhedernes dækning		
Eksponeringer mod centralregeringer eller centralbanker	0	0
Eksponeringer mod regionale eller lokale myndigheder	0	0
Eksponeringer mod offentlige enheder	0	0
Eksponeringer mod multilaterale udviklingsbanker	0	0
Eksponeringer mod internationale organisationer	0	0
Eksponeringer mod institutter	0	0
Eksponeringer mod erhvervsvirksomheder m.v.	44.613	44.613
Eksponeringer mod detailkunder	108.615	108.615
Eksponeringer sikret ved pant i fast ejendom	794	794
Eksponeringer hvorpå der er restance eller overtræk	724	724
Kortfristede instituteksponeringer og erhvervseksponeringer m.v.	0	0
Eksponeringer mod kollektive investeringsordninger	0	0